

Ajuntament
de Barcelona

Estratègia d'Inclusió i de reducció de les desigualtats socials de Barcelona 2017-2027
Sessió conjunta del Consell Municipal de Benestar Social i el Consell de la Governança de l'Acord Ciutadà

21 de març de 2017, de 16:30 a 19:00 hores
UPF Barcelona School of Management (C/ Balmes 132-134)

ÍNDEX:

Presentació	3
Programa	4
Desenvolupament:	
1) Benvinguda	5
2) Presentació dels documents de treball de l'Estratègia d'inclusió i de reducció de les desigualtats socials de Barcelona 2017-2027.	6
3) Grups de treball	8
4) Posada en comú de les propostes i cloenda	9
Registre d'aportacions dels grups de treball	12

Presentació

El present document recull l'acta de la Sessió conjunta del Consell Municipal de Benestar Social i el Consell de la Governança de l'Acord Ciutadà del dia 21 de març de 2017, celebrada a la UPF Barcelona School of Management.

El motiu d'aquesta singular trobada va ser treballar l'Estratègia d'Inclusió i de reducció de les desigualtats socials de Barcelona 2017-2027 amb les entitats i organitzacions membres dels dos espais de forma conjunta.

Els objectius de la trobada van ser:

- Aprofundir en el plantejament de la nova Estratègia.
- Contrastar els principals temes crítics identificats.
- Avançar en la construcció dels objectius de ciutat per als propers 10 anys.

A continuació es recull el detall del desenvolupament de l'acte: la presentació dels documents de treball de l'Estratègia d'inclusió i de reducció de les desigualtats socials de Barcelona 2017-2027, la metodologia dels grups de treball i la posada en comú en la sala plenària de les aportacions més rellevants dels grups.

Finalment, es recullen el conjunt d'aportacions realitzades per escrit als diversos grups de treball.

Programa

16:30	Benvinguda Laia Ortiz. Tinenta d'alcaldeessa de Drets Socials. Núria Carrera. Degana del Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya.
16:45	Presentació dels documents de treball de l'Estratègia d'inclusió i de reducció de les desigualtats socials de Barcelona 2017-2027 Albert Sales. Tinença de Drets Socials. Josep Villarreal. Director d'Estratègia i innovació. Rafel López. Col·legi d'Educatores i Educadors Socials de Catalunya.
17:10	Debat
17:30	Grups de treball
18:45	Posada en comú de les propostes i cloenda Teresa Crespo. Presidenta d'ECAS i vicepresidenta del CMBS. Persones relatores dels grups de treball.

Desenvolupament

1. Benvinguda

Laia Ortiz, Tinenta d'Alcalde de Drets Socials

Apunta la necessitat de crear una Estratègia d'inclusió social i reducció de les desigualtats a llarg termini i amb una xarxa d'actors molt més sòlida, amb la finalitat de poder remar en la mateixa direcció i aconseguir reduir les desigualtats socials que es troben a la ciutat de Barcelona.

Explica que aquesta sessió de treball compartida ens situa en el document del marc conceptual que ha d'encabir l'Estratègia. Afirmar que no és un pla, sinó una estratègia que es sintetitzi en 10-15 objectius imprescindibles per tal de poder fer de garants de la inclusió i la reducció de les desigualtats a la ciutat. Això es vol fer, no només incorporant institucions, sinó també incloent entitats socials, moviments socials i conjunt d'àrees municipals.

Anima a continuar avançant i implicant-se en la construcció de l'Estratègia per tal de millorar la qualitat de vida de la ciutadania, recollint totes les veus i incitant a la participació.

Núria Carrera, Degana del col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya.

Fa palpable la necessitat d'articular recursos públics i de la iniciativa social i privada i promoure el compromís ciutadà per tal de poder donar respostes consistents a les problemàtiques actuals.

Esmenta que en l'actualitat existeix una millor manera de fer el diagnòstic i que hi ha voluntat d'invertir en polítiques d'inclusió. Per aquest motiu, opina que hi ha d'haver un compromís en ferm per l'acompanyament i s'ha de ser contundent en les accions. A més a més, en aquest moment hi ha voluntat d'utilitzar un llenguatge precís com a creador de realitats i de situacions per la lluita contra les exclusions.

Finalment, afirma que l'aliança de les estructures del Plenari del CMBS i el Consell de la Governança de l'Acord és una iniciativa extraordinàriament rica que permet una millor definició dels objectius en l'acció.

2. Presentació dels documents de treball de l'Estratègia d'inclusió i de reducció de les desigualtats socials de Barcelona 2017-2027

Albert Sales. Tinença de Drets Socials

Presenta el document marc de l'Estratègia.

Apunta a la necessitat de trencar la idea que a serveis socials només hi van persones que no tenen capacitats per desenvolupar-se, sinó que s'ha de buscar inserir a les persones que han quedat despenjades. S'ha de poder recuperar la idea que és complicat definir una línia divisòria entre les persones. Així doncs, cal entendre els factors d'exclusió com la punta de l'iceberg de les desigualtats de la ciutat.

Explica els 5 objectius de les polítiques inclusives en el context post-crisi:

- Lluitar contra l'exclusió i les desigualtats en tots els àmbits de la vida
- Enfrontar-se als riscos d'exclusió en tots els moments del cicle vital
- Lluitar contra els estigmes i la pobresa desqualificadora.
- Prevenir la segregació urbana, les desigualtats entre barris i les dinàmiques d'expulsió
- Garantir la perspectiva de gènere en les polítiques d'inclusió

Rafel López. Col·legi d'Educaadores i Educadors Socials de Catalunya.

Explica que l'Estratègia pretén aglutinar les actuacions de tots els actors de la ciutat, passar d'un model fraccionat a la unitat de totes les àrees municipals que disposen de projectes i accions que es relacionen amb la intervenció en l'àmbit de la inclusió social.

La nova Estratègia té per finalitat convertir-se en un marc estratègic comú on tots els actors (i els seus plans) conflueixen en 10-15 objectius pels 10 anys que venen. S'ha de tenir en compte tots els plans socials que existeixen en les entitats de l'Acord i veure com treballar-ho a nivell territorial.

Afirma que l'ajuntament serà el responsable directe però hi ha d'haver coresponsabilitat de les entitats en les accions. El pla d'acció està basat en tres tipologies de projectes/accions estructurants o motors i han de ser compartits i treballats en xarxa: Projectes àrees municipals, projectes en coproducció entre l'Àrea de Drets Socials i entitats socials o d'iniciativa social i els projectes a desenvolupar inter-àrees municipals i/o coproduïdes amb entitats socials o d'iniciativa social.

En relació al cronograma i metodologia, explica que en el moment actual el projecte està entre la fase d'anàlisi i la fase propositiva. L'etapa d'aprovació és plantejada per al mes de juliol amb la idea que al setembre es pugui portar al plenari de l'Ajuntament.

Josep Villarreal. Director d'Estratègia i innovació.

Presenta el document TOP (Temes Crítics, Objectius i Propostes), que recull el conjunt de plans municipals i d'algunes entitats que s'estan adoptant a partir de la perspectiva d'inclusió.

Afirma que es necessita una estratègia per superar factors d'exclusió, en un programa que demana una nova manera de governança, amb una temporalitat de més d'una legislatura, a 10 anys.

Comenta els punts claus de la fortalesa de l'Estratègia: compromís compartit i un full de ruta que ens ajuden a orientar l'esforç. Tota l'Estratègia es pot fer a partir de les entitats amb el compromís de la transformació.

Presenta el document '*Cap a la síntesi estratègica*'.

Es pretén fer de Barcelona un referent dels valors de respecte i convivència, governança democràtica, enfortiment del caràcter inclusiu de l'Ajuntament. És un projecte ambiciós però recull el compromís de l'Acord.

Finalment, acaba afirmant que l'estratègia d'inclusió ha de ser de la ciutat, no de l'Ajuntament.

3. Grups de treball

Cada grup es distribueix en les sales destinades pel treball en diferents àmbits. A continuació es pot trobar la metodologia emprada en cada grup.

Grup 1. Enfocament i singularitat de l'Estratègia

Es promou la reflexió entorn la metodologia i l'enfocament de l'Estratègia d'inclusió i reducció de les desigualtats a través de l'elaboració conjunta d'un anàlisi DAFO (Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats)

Grup 2. Habitatge i el territori.

Es treballa per identificar les principals problemàtiques de l'habitatge a la ciutat, analitzant les seves causes i conseqüències, i elaborar una proposta d'objectius i accions principals a impulsar en aquest àmbit. Això es fa a partir de l'elaboració d'un arbre de problemes i un arbre d'objectius.

Grup 3. Drets de ciutadania, participació social, comunitat i xarxes relacionals.

Es treballa per reflexionar i identificar els principals desafiaments (fets, problemes) i les propostes a impulsar, en relació als drets de ciutadania i en relació a la implicació i el compromís social. La identificació es porta a terme mitjançant un *brainstorming* sobre "desafiaments i propostes"

Grup 4. Educació i cultura.

Es promou el debat per identificar els principals desafiaments (fets, problemes) i propostes a impulsar a la ciutat, en relació a la educació i la cultura a partir d'un *brainstorming* sobre "desafiaments i propostes"

Grup 5. Economia social, col·laborativa i de cures: ocupació i inclusió social.

Es construeix conjuntament un mapa d'actors de la ciutat, i s'analitza el seu posicionament en relació a l'impuls de l'economia social, col·laborativa i de les cures.

Grup 6. Acció social i salut

Es dinamitza el debat per recollir els principals desafiaments de la ciutat en l'àmbit de l'acció social i en l'àmbit de la salut, així com per recollir possibles propostes a impulsar a través de la metodologia *brainstorming* sobre "desafiaments i propostes".

4. Posada en comú de les propostes i cloenda¹

Grup 1: Enfocament i singularitat de l'Estratègia

Rafel López, Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya

A partir d'un anàlisi DAFO, es pot analitzar l'enfocament i singularitat de l'Estratègia.

Debilitats: S'ha demanat reformular el punt 5 dels temes crítics. Aquest punt fa referència a desigualtats entre barris. Poc coneixement de la feina en profunditat de tots els actors, no es coneix el que fan les altres entitats. Coresponsabilitat de la ciutadania que, ara per ara és un punt feble.

Amenaces: No saber la implicació dels barris en l'estratègia i rigidesa institucional. Els elements estructurals que no controlen les entitats són amenaces pel procés.

Fortaleses: A dos nivells: trajectòria de les entitats de la ciutat. Increment permanent dels recursos des de les institucions. A nivell conceptual, passar de serveis socials a drets socials. Conceptualment destaquem que en el procés és important aquesta diferenciació

Oportunitats: Inclusió dels moviments socials i crítics. Lideratge conjunt entre Ajuntament i entitats.

Grup 2: Habitatge i territori

Ricard Barrull. Xarxa d'Atenció a Persones Sense Llar- Grup ATRA.

---

¹ Per a més informació sobre les aportacions, mirar "Registre d'aportacions dels grups de treball".

El problema principal és l'accés i manteniment a l'habitatge. Les tres causes principals serien la manca d'habitatge públic, mercantilització de l'habitatge i els salaris baixos. Aquestes tres causes exclouen a molta part de la societat a l'accés a aquest. Accions per tal de millorar l'habitatge: entre d'altres més habitatge social i ajudes per l'habitatge (per ara no donen resposta a les necessitats actuals).

Es comenta que el tema del territori no s'ha pogut tractar per manca de temps.

Grup 3: Drets de ciutadania, participació social, comunitat i xarxes relacionals.

Anabel Pallàs. Associació "in via".

S'hauria de revisar i diferenciar els drets des de la vessant que no s'estigmatitzen. S'obre el debat dels drets socials segons la perspectiva de gènere, infància, immigració, etc. fins a quin punt aquests col·lectius tenen aquests drets. Inclusió com a dret social. Es detecta la manca d'informació dels drets com a ciutadà i s'insta a tenir en compte que moltes persones queden excloses per les condicions d'accés.

Finalment, s'arriba a l'acord que la responsabilitat és de totes i, per tant, els drets socials s'han de treballar des de tots els àmbits, espais oberts i àgils i reduir burocràcia.

Grup 4: Educació i cultura

Ignasi Sagalés, Associació Educativa Integral del Raval

Es constata la necessitat d'analitzar el sistema educatiu i la relació amb el fracàs escolar dels nostres alumnes. Destaca el fet que hi ha una relació directa entre desigualtats i etapes educatives cursades. S'ha de destacar el focus en territori amb desigualtats latents i evidents. Avançar en la permeabilitat dels centres educatius per tal d'optimitzar l'ús dels espais existents i treballar per la igualtat d'oportunitats: educació en el lleure i educació no formal.

Barcelona és una ciutat rica en equipaments culturals i s'ha de facilitar l'accés a aquests equipaments.

Grup 5: Economia social, col·laborativa i de cures

Sebastià Riutort. Àrea de drets Socials de L'Ajuntament de Barcelona.

Es remarca la importància dels actors en l'escenari en el foment de l'economia social. Així, dins del grup es va realitzar un mapa on es van situar diferents actors, entre ells:

- L'entorn educatiu com un actor amb una importància alta però amb un recolzament baix en aquest tipus d'economia.
- Els sindicats es van situar amb un recolzament mig però amb una elevada importància.
- La proximitat i/o el nivell de l'Administració (central, autonòmica o municipal) fa que el recolzament pugui ser més elevat de cara al foment de l'economia social. Aquesta proximitat cap als serveis i les persones de l'Administració municipal afavoreix el desplegament d'estratègies, accions i projectes al foment d'aquesta economia.

- El sector financer o la patronal tradicional té un pes important en l'economia però amb un recolzament baix o negatiu.
- En canvi, les economies del tercer sector i les entitats socials mostren un recolzament i importància alta en aquest tipus d'economies.
- La banca ètica i cooperativa tenen una importància baixa dins del conjunt del sector financer però poden tenir el potencial de recolzar i fer incidència en el foment d'aquesta economia social i solidària.

Es recalca que ens trobem enmig d'un debat ideològic i terminològic sobre què és l'economia social. Però es tracta de veure i trobar aquelles sinèrgies i aliances que puguin haver-hi entre ells per fomentar i incentivar aquesta economia.

D'altra banda, es comenta que les accions més importants serien: necessitat de desenvolupar clàusules socials i marcs socials pel desplegament sostenible, emfatitzar la prioritització de llocs de treball no precaris, accions que permetin la vinculació entre el món educatiu i el món empresarial, acceptació i reconeixement mutu dels diferents actors que impulsen diferents estratègies vinculades a l'economia social, solidària i de les cures.

Grup 6: Acció social i salut

Dolors Líria, Col·legi de Psicologia de Catalunya.

Es troba un gran desafiament: els drets socials han d'estar al mateix nivell que altres drets com salut, educació, etc. També estan d'acord en que calen estratègies per eliminar les violències directes i indirectes cap als infants. També es parla d'integrar les polítiques com a preventives i de proximitat i de que la qüestió social i la sanitària han d'anar unides. Entendre salut com a física i psicològica i promoure temes en totes les etapes del cicle vital. Tenir en compte les cultures, gent gran, atenció a l'envelliment i a la criança.

Es conclou amb el comiat a càrrec de Teresa Crespo, vicepresidenta del CMBS.

Registre d'aportacions dels grups de treball

Grup 1: Enfocament i singularitat de l'Estratègia

A partir d'un DAFO, es pot analitzar l'enfocament i singularitat de l'Estratègia.

Debilitats:

- Implicació compartida.
- Treballar estrats socials més baixos per augmentar la qualitat de vida.
- Implicar la ciutadania crítica (mètode i llenguatge).
- Implicació de la ciutadania-coresponsabilitat.
- Poc coneixement en profunditat de les entitats i de les seves accions, per part de la resta d'actors.
- Recursos de la Generalitat.
- Reformular punt 5. Tema crític que necessita un canvi de llenguatge.

Amenaces:

- Calendaritzar els objectius.
- Rigidesa institucional.
- Manca de coneixement real de la implicació de les diferents àrees municipals.
- Manca de coneixement real de la implicació dels barris en l'estratègia.
- Amenaces externes globals (elements estructurals).
- Incorporació de visions diferents.

Fortaleses:

- Un gran nombre d'entitats, institucions abocades al treball d'inclusió social de la ciutat.
- Coresponsabilitat de les entitats amb l'Ajuntament en el desenvolupament dels drets de ciutadania.
- Capacitat de diferenciació entre relacions bilaterals i reptes comuns.
- Pas del concepte de serveis socials al de drets socials.
- Gran aportació de recursos en la inclusió social.

Oportunitats:

- Voluntat municipal d'esdevenir un actor líder a la ciutat del conjunt d'actors.
- Lideratge compartit potent, incidència més enllà de la ciutat.
- Inclusió dels moviments socials organitzats en una estratègia de ciutat.
- Comunicació externa.
- Preveure els escenaris externs que ens puguin influir.
- Pas de la reflexió a l'acció conjunta.
- Taula de ciutat plenament compartida i compromesa que lideri l'Estratègia.

Grup 2: Habitatge i territori

Problema habitatge: dificultat d'accés i manteniment de l'habitatge.

Causes:

- Dificultats de les administracions dins d'aquesta societat capitalista, estat espanyol i Unió Europea.
- Manca de parc públic.
- Mercantilització de l'habitatge, no habitatge com a dret.
- Mercantilització de l'habitatge vs el seu ús social.
- Maca d'organització econòmica de les famílies.
- Tenir fills, origen, que impossibiliten l'accés.
- Baixos salaris i alts costos dels habitatges.
- Salaris i sous baixos i precaris que no permeten sufragar el cost de lloguer.

Conseqüències:

- Depressions i ansietat.
- Conseqüències en els fills.
- Ocupacions, infrahabitatge.
- Dificultat de sortida dels habitatges d'inclusió.
- Criteri universalitat de l'habitatge social en detriment dels col·lectius desfavorits.
- Ús inapropiat dels perfils de l'habitatge social.
- Assignació de recursos no adients, pisos públics ocupats.

- No permet l'autonomia i la possibilitat dels joves a independitzar-se.
- Situació econòmica precària.
- Incapacitat d'accés a habitatge social per no arribar al mínim d'ingressos econòmics.
- Vulneració accés energia.
- No permet dur una vida digna.

Objectiu habitatge: Facilitar l'accés i el manteniment de l'habitatge.

Accions:

- Introduir criteris a nivell d'escala per la tipologia de pis social.
- Més assessorament a les oficines d'habitatge.
- Passar de la diagnosi a la teràpia.
- Habitatges per famílies nombroses, més espais.
- Afrontar les causes.
- Modificació dels terminis dels arrendaments.
- Més habitatges socials a preu assequible.
- Manteniment i renda bàsica per a les persones.
- Promoció accelerada parc d'habitatge assequible i, a la vegada, ajudes al lloguer.
- Suport al pagament d'habitatge.
- Suport als fills.
- Suport a la organització de la llar.
- Superar la fragmentació d'ajudes.
- Desvincular ajudes a plans de treball.
- Proporcionar recursos econòmics pel manteniment d'habitatges.

- Denunciar el sistema mercantilitzat.

Finalitats:

- Prevenció.
- Millora de la integració social.
- Viure amb dignitat.
- Millorar la situació familiar i social.
- Satisfer el dret bàsic de l'habitatge.
- La despesa en habitatge és inversió.

No es va poder tractar el territori per manca de temps.

Grup 3: Drets de ciutadania, participació social, comunitat i xarxes relacionals

Implicació i compromís social

Desafiaments:

- Consens en les prioritats.
- Reconèixer a la pràctica l'heterogeneïtat entre persones.
- Connectar la implicació amb el desenvolupament de xarxes relacionals.
- La participació dels usuaris en el disseny i funcionament quotidià dels serveis.

- Identificar altres moviments socials, com a ciutadania activa i compromesa.
- Dividim la comunitat entre els vulnerables, exclosos i integrals. Tots som fràgils en algun moment.
- És difícil passar del concepte als fets reals.
- Canviar la posició des de la qual es dissenyen polítiques socials, adaptant els temps i formes perquè les condicions inicials d'accés als drets socials no limitin poder gaudir-los.
- La responsabilitat social vers l'exclusió com a element a incloure en les definicions d'implicació i compromís social.
- Proporcionar les condicions i facilitar la participació de tota la ciutadania
- Tenim com a ciutat i societat el repte d'assegurar la participació efectiva dels infants en totes les gestions i àmbits que els afecten, en especial, d'aquells que per regla general i de forma habitual són exclosos. Cal adaptar espais de participació a les característiques i temps dels infants. La no discriminació, en el dret de participació i l'interès superior de l'infant han de ser principis respectats en tot moment.

Propostes:

- Cal possibilitar la participació per poder materialitzar la implicació i el compromís
- El compromís social ha de ser global, tant a la necessitat concreta com a la persona. No es pot seguir parcel·lant les necessitats, cal fer accions que tinguin com a focus principal la persona.
- La societat és responsabilitat de tots, perquè tots en formem part. Canviar (des de l'escola) la forma de pensar, per abandonar l'individualisme actual, per una forma d'actuar més enfocada en la societat.
- Èmfasi en promoure la implicació en clau de proximitat, i en base a grups.
- Promocionar la participació social.
- Creació espais de participació d'usuaris tant en les institucions com en les entitats.
- Projectes comunitaris inclusius des de la reciprocitat, tothom dona i tothom rep.
- Generar estructures polítiques de participació ciutadana efectiva, repensar els models de governança.
- Buscar formes més àgils, concretes i senzilles de participació. Adaptades a tota la ciutadania.

Drets de la ciutadania

Desafiaments:

- Implicar als/les ciutadanes a participar en la vida global de la ciutat.
- Acabar el poder tenir accés als recursos depenent de si una persona és ciutadana de segona o si tan sols se la pot considerar ciutadana.
- Garantir la participació directa de tots els grups socials que no puguin exercir tots els drets de la ciutadania.
- No totes les persones que viuen a Barcelona tenen drets de ciutadania.
- Efectivitat dels drets de ciutadania.
- Concepció de la inclusió (multifactorial, relació amb estructura social) vs concepció individual.
- Incloure la perspectiva de gènere de forma estructural en el moment d'identificar els drets de la ciutadania.
- Posar les persones en el centre de les atencions, i definir els drets com a part/eix transversal i inherent a l'atenció. Jo no separaria entre social i ciutadania.
- Coneixement per part del ciutadà dels seus drets i deures. Participació=coneixement=reivindicació. Diferents i noves formes de compromís social.
- Definir una concepció de 'dret universal' per a tothom que visqui a la ciutat i 'treure' requisits burocràtics que impedeixen accedir-hi en igualtat de condicions.
- Reconèixer els infants com a ciutadans de ple dret. Tenir la pròpia convenció sobre els drets dels infants i que aterri de manera efectiva tant entre la pròpia ciutadania com a la pròpia Administració.
- Articulació millorada de la participació.

Propostes:

- Augmentar la comunicació de les ofertes de participació, de forma que tothom ho conegui.
- Treballar en fer pedagogia i donar a conèixer tant les accions portades a terme. Tothom és un ciutadà de la ciutat, i per tant tothom ha de tenir els mateixos drets.
- Avançar en la unificació dels drets socials.
- Crear uns únics drets de la ciutadania, ja que totes les persones som ciutadanes.
- Donar a conèixer, àmpliament, els drets de ciutadania de Barcelona. Prendre consciència és el primer pas per a exercir els drets.
- Incloure totes les persones que viuen a Barcelona com a ciutadanes.
- Regular normativament els drets socials.
- Plasmar o explicitar la concepció: fer una 'nova cultura' amb els diferents actors de l'acord.

- Fer anàlisi de l'impacte de gènere en relació a la informació i identificació dels drets per part de la ciutadania.
- Generar xarxes/grups/comissions que reflexionin sobre aspectes relacionats amb la vulneració de drets en les atencions a les persones (reflexions ètiques).
- Articular accions conjuntes (administracions públiques-socials) per fer arribar al ciutadà els projectes existents, promocionant el compromís social.
- Unificar drets de ciutadania i drets socials.

Grup 4: Educació i cultura

Educació

Desafiaments:

- Recursos dels centres educatius per pal·liar els fracàs escolar (diversitat funcional, necessitat especials).
- Accés a la formació professional per part dels joves (econòmica i conciliació laboral).
- Segregació d'alguns centres públics.
- Dificultats dels equips docents i manca de recursos per a atendre la diversitat a les aules (NEE).
- Abandonament prematur.

- Oferta de places públiques d'ensenyament obligatori, especialment a secundària, insuficient i amb moltes diferències entre districtes.

Propostes:

- Pla o estratègia d'educació.
- Garantia de la gratuïtat de l'ensenyament obligatori (sortides, menjador, material).
- Cercar, escoltant, les sinergies del que ja existeix, ajudant a actualitzar conceptes i respectant els històrics.
- Educadors/es com agents de detecció de necessitats. Tenen els recursos necessaris?
- L'accés a l'educació pública en un radi proper al lloc de residència de l'infant.
- Centres amb recursos humans i materials per atendre adequadament la diversitat.
- Oferta de places públiques d'ensenyament obligatori, especialment a secundària, que per ara és insuficient i amb moltes diferències entre districtes.
- Equitat en la distribució de la diversitat entre centres públics, i sobretot, entre públics i privats.
- Reducció del nombre de centres en barracons. No és el més important d'una escola però és inadmissible que hi hagi nens i nenes que hauran fet tot el seu ensenyament en barracons.

Cultura

Desafiaments:

- Dificultats d'accés a la cultura per a molts ciutadans.
- Dificultats d'immersió de valor (transmissors de valors, identitat...) de la cultura com a element de cohesió social.

Propostes:

- Lectura, imaginació, espiritualitat, coneixement, curiositat, creació, diversió, bellesa, esport.
- Reforçar la multi-religiositat, sense excloure la ja existent.
- Aconseguir programes atractius, per tal de fer inclusió a la cultura, per mitjà de l'educació.
- L'accés a l'educació pública en un radi proper al lloc de residència de l'infant.

Grup 5: Economia social, col·laborativa i de cures

El grup de treball va realitzar un mapa on es van situar diferents actors, entre ells:

- L'entorn educatiu com un actor amb una importància alta però amb un recolzament baix en aquest tipus d'economia.
- Els sindicats es van situar amb un recolzament mig però amb una elevada importància.
- La proximitat i/o el nivell de l'Administració (central, autonòmica o municipal) fa que el recolzament pugui ser més elevat de cara al foment de l'economia social. Aquesta proximitat cap als serveis i les persones de l'Administració municipal afavoreix el desplegament d'estratègies, accions i projectes al foment d'aquesta economia.
- El sector financer o la patronal tradicional té un pes important en l'economia però amb un recolzament baix o negatiu.
- En canvi, les economies del tercer sector i les entitats socials mostren un recolzament i importància alta en aquest tipus d'economies.
- La banca ètica i cooperativa tenen una importància baixa dins del conjunt del sector financer però poden tenir el potencial de recolzar i fer incidència en el foment d'aquesta economia social i solidària.

Cal definir el concepte d'economia social, col·laborativa i de les cures per treballar sobre un mateix marc i trobar accions de coproducció entre els diferents actors socials d'aquest tipus d'economia.

	Alt	Mig	Baix	Negatiu
Alta	-Empreses socialment responsables -Persona en situació de risc -Acord ciutadà -Entitats socials -Xarxa d'economia solidària	-Empreses socials -Sindicats -Entitats financeres socials	-Universitats, centres de recerca: sistema educatiu -Sistema financer -Administració pública -Empreses - Organitzacions empresarials	-Patronals (baix-en contra)
Mitjana	Xarxa economia solidària		En l'economia de les cures:	
Baixa		-Moviments veïnals.	-Voluntariat -Moviments Socials	

Les accions més recalcaades a tenir en compte són:

- Necessitat de desenvolupar clàusules socials i marcs socials pel desplegament sostenible.
- Emfatitzar la prioritització de llocs de treball no precaris.
- Accions que permetin la vinculació entre el món educatiu i el món empresarial.
- Acceptació i reconeixement mutu dels diferents actors que impulsen diferents estratègies vinculades a l'economia social, solidària i de les cures.

Grup 6: Acció social i salut

Desafiaments:

- Gentrificació als barris, pèrdua de referents, aïllament i trencament de comunitats.
- Existeix mercantilització del sistema sanitari derivant pressupost a l'activitat privada.
- L'habitatge com a causant de situacions d'aïllament i de manca d'espais públics.
- Violències horitzontals, inclusió i interseccionalitat.
- La salut pública i l'atenció primària necessiten més inclusió.
- Cal coordinar l'atenció social i sanitària.
- Determinants no només socials, sinó també culturals de la salut: Aprofitar tots els coneixements, pràctiques populars per a la prevenció-planificació-intervenció.
- Les desigualtats en salut a la ciutat són importants: territori, classe social, gènere, origen, etc.
- Envel·liment i augment de l'esperança de vida, no sempre en bones condicions: soledat, problemes de mobilitat, pobresa, falta d'al·licients per viure, menys protecció econòmica, etc.
- Necessitat d'atenció integral de les necessitats de les famílies i les persones: integració dels serveis socials i de salut, prioritzar l'acció global al territori.
- Sovint costa obtenir la targeta sanitària, sobretot en col·lectius no regularitzats.
- Com promocionar la salut mental de les persones grans.

- Compartiments estancs en la intervenció i competència per recursos.
- Atenció necessària a l'envelliment i sobre envelliment. Com garantir la qualitat de vida i el seu rol com a protagonista.
- Tenir en compte els determinants socials de la salut (treball, economia i habitatge, educació, urbanisme...).
- Visió ample de la salut i no tenir en compte només l'absència de malaltia.

Propostes:

- Les polítiques universals s'han d'acompanyar de polítiques més selectives dirigides als barris més desfavorits o persones més desfavorides.
- Treballar per grans objectius d'acció més que per estructures sectorialitzades (salut, serveis socials, educació...) cap a la transició energètica, salut mental, cura...
- Evitar l'increment de les desigualtats amb polítiques preventives, no polítiques pal·liatives a posteriori.
- Protecció a la família en totes les diversitats.
- Conciliació vida laboral i familiar. Promoció salut.
- Orientació als col·lectius més vulnerables i vies d'evitar abusos i prevenir-los.
- Situacions de pobresa i vulnerabilitat de les famílies a causa de l'atur o bé de treballs molt precaris.
- Augment dels tractaments mèdics d'alta complexitat i alt preu. Acció: potenciar atenció primària, la prevenció i la salut comunitària.
- Accés a la criança saludable que inclou abordatges de suport i preventius.
- Canviar el model d'atenció domiciliària per atendre la complexitat de situacions de dependència i aïllament.
- Atenció centrada en la persona. L'entrada pot ser per qualsevol costat (salut, Serveis socials...) amb un reconeixement mutu: model d'intervenció unificat.
- Treballar determinants, anar més enllà de la malaltia.
- El sistema sanitari ha de ser públic, universal i finançat amb pressupostos. Cal eliminar les privatitzacions.
- Projecte de mentors d'acompanyament a persones en risc d'exclusió social.
- Cal una finestra única social el més aviat millor.
- Cal ampliar els serveis de *Housing First* el més aviat millor.
- Ampliar serveis socials en àrees deprimides.
- Ampliar serveis salut mental.
- Crear un servei d'orientació jurídica independent.
- Lluita contra l'estigma i discriminació: salut mental, drogues, però també en tots els altres camps com la pobresa.

- Trencar amb la segmentació d'acció i organització dels sistemes de salut i revés socials
- Eliminar la violència directe i indirecte contra els infants.
- Garantia d'ingressos mínims i cobertura de necessitats fonamentals, des d'una perspectiva de drets, per avançar en la reducció de desigualtats
- Fer de cada persona la principal fortalesa per la inclusió: evitar assistencialisme i dependència del 'sistema': donar eines per a fer-ho possible, perspectiva comunitària.
- Proactiva, sensibilitat a la diversitat.
- Conèixer i compartir les accions i recursos que estan a la ciutat per part de tots els agents.
- Empoderament de la gent respecte de la gestió de la salut, física o biològica i psicològica, lluny de visions màgiques, religions i medievals.
- Cal una Renta de garantia el més aviat millor.
- Disseny territorial de la prestació de serveis integrats i d'acció comunitària.